СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙН 2022 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ
/12 сарын байдлаар/

2022.12.15 **САЙХАН-ОВОО СУМ**

№	Үндэслэж байгаа бодлогын баримт бичиг	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу гүйцэтгэлийн хувь (хүрээгүй бол шалтгаан, нөхцөл тайлбар)	Хувь
				Он	Түвшин			
Ковид-19 халдварт цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, нийгмийн хүндрэлийг даван туулах бодлого								
1. Ковид-19 халдварт цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, нийгмийн хүндрэлийг даван туулах бодлогыг хэрэгжүүлэх								
Зорилго: Коронавирусын халдвар /ковид-19/-ын цар тахлын үед иргэдийг цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх,орон нутгийн хэмжээний бэлэн байдлыг хангаж ажиллана.								
Зорилт 1.1	Коронавирусын халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас үүдэлтэй гамшиг, эрүүл мэндийн ноцтой үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлын хангалтыг нэмэгдүүлэх	УТ-87.0	Гамшгийн үеийн бэлэн байдлын нөөцийн хангалтын хувь	2021	82	83.0	Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний гамшгийн үеийн бэлэн байдалд 2021 онд 17.540.0 сая төгрөг зарцуулж урьд оныхоос нөөцийн хангалтыг 0.6% -р нэмэгдүүлсэн.	100
1.1.1	Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвараас урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээний /тоног, төхөөрөмж, эм эмнэлгийн хэрэгсэл нөөц/ бэлэн байдлыг хангах.	Засгийн газрын санхүүжилт	Эрсдэлт бүлгийн хүн амын хамрагдалтын хувь	2021	83.5	83.9	Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын хамгаалах хувцас хэрэгслэлээр хангагдсан. 2022 онд хандив тусламжаар хүчилтөрөгч өтгөрүүлэгч-1 , хяналтын манитори 1, аппарат нийт 8,738,000 төгрөгийн төхөөрөмжөөр хангагдсан. Ковидын Дархлаажуулалтын 1-р	**100**

1.1.2	Эрүүл мэндийн төвийг коронавируст халдвар/covid-19/-ын түргэвчилсэн оношлуулаар хангах.	ОНТ 2,0	Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	2021	80.0	83.0	тунд 737 иргэн ба 52,8% 2-р тунд 804 иргэн ба 57% , 3-р тунд -133 иргэн ба 16,9 % тус, тус хамрагдсан байна. Товлолын дархлаажуулалтанд 2-24 сартай хүүхдийн хамралт 86%-тай байна. 5-11 насны хүүхдийн дархлаажуулалт хийгдэж эхлээгүй байна. Ковидын эм, эмнэлгийн ,хэрэгслэлийн хангалт 80% -тай, 9,820,000 төгрөгийн нөөцтэй байна	**100**
		УТ 14.0	Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэлийн нөөцийн хангалтын хувь	2021	55.3	55.8		
Зорилт 1.2	Сумын онцгой комисс, шуурхай штаб, ерөнхий зориулалтын мэргэжлийн ангийг тодотгон томилгоожуулж,иргэд аж ахуйн нэгж байгууллагуудын бэлэн байдлыг хангуулах	ОНТ-4.0	Гамшгийн үеийн бэлэн байдлын нөөцийн хангалтын хувь	2021	100	100	Гамшгаас хамгаалах, хариу арга хэмжээг 100% хэрэгжүүлэн ажилласан. Нөөцийн хангалтанд нийт 2.5 сая төгрөг зарцуулсан. /Мялзан өвчинтэй тэмцэх г.м /	100
1.2.1	Сумын гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөнд тодотгол хийж, мэргэжлийн анги, бүрэлдэхүүнийг сурган дадлагажуулах	ОНТ 3.2	Сурган дадлагажуулсан бүрэлдэхүүний тоо	2021	66	66	Сумын онцгой комисс /21/, шуурхай штаб, ерөнхий зориулалтын мэргэжлийн ангийг /66/ тодотгон томилгоожуулсан. 2022.05.04-ний өдрийн эрсдэлийг бууруулах сургалтаар ЕБСургуулийн сурагчид, СӨБ-н байгууллагын сурагчид, багш,ажилчдад аюулгүй амьдрах ухааны мэдлэг олгох сургалтуудыг тус тус зохион байгууллаа. Сургалтанд томилгоот нэгжийн 66-н албан хаагчдаас 53 албан хаагч хамрагдаж гамшгийн эрсдэлийг бууруулах олон талын мэдлэг	**100**

							олгох сургалтыг зохион байгуулсан.	
1.2.2	Тусгаарлах байрны бэлэн байдлыг хангах	УТ 0.4	Хангалтын хувиар	2021	100	100	Тусгаарлах байрыг эмтөвд 2 өрөө бэлтгэн бэлтгэж бэлэн байдалд ажиллаж байна.	**100**
1.2.3	Иргэдэд зориулсан сургалт, сурталчилгааны материал, мэдээ мэдээллийг олон нийтийн цахим хуудсанд байршуулах, түгээх /Баталгаат эх сурвалжийн мэдээг үнэн зөв түгээх/	УТ 0.4	Сургалт, мэдээллийн тоо	20251	200	200	Гамшгийн үеийн мэдээ мэдээлэл сурталчилгааг сумын зарын 4 групп төрийн байгууллагуудын 3 фээсбүүк хуудас болон 1 фээж хаягаар нийт 254 удаа мэдээлэл оруулж ажилласан	100
1.2.4	Сумын гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний бодит нөөцийг бүрдүүлэх, хяналт тавих	ААН-н хөрөнгө	Нөөцийн хангалтын хувь	2021	100	100	Хүнсний гол 8-н нэрийн бүтээгдэхүүнийг 5-н хүнсний дэлгүүр нөөцлөн бүрдүүлж ард иргэдийг гамшгийн үед бараа бүтээгдэхүүнээр 100% хангасан. / 1 сараар тооцвол 45660000 төгрөгийн нөөцийн хангалттай байна./	100
Хүний хөгжлийн бодлого								
2.1 Эрүүл мэнд								
Зорилго: Эрүүл мэндийн салбарын бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг сумын хэмжээнд зохион байгуулж, хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах								

2.1.1	**Зорилт.2.1.1** Зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчин эмгэг,тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлсийг тандах, урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, иргэдэд эрүүл зан үйлийг төлөвшүүлэх, өвчлөлийг бууруулна.		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдалтыг 85%-д хүргэнэ	2021	70	75	Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг артерийн даралт ихсэх үзлэгт 587 иргэнээс хамрагдахаас 480 иргэн хамрагдаж 81.7 %-тай чихрийн шижингийн эрт илрүүлэгт 630 иргэн хамрагдахаас 480 иргэн буюу 76.2 %-тай байна. Нийт үзлэгийн дундаж хувь 78.9%-тай хэрэгжсэн**.**	80
2.1.1.1	**Арга хэмжээ:** Хүн амыг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт, зорилтот бүлгийн иргэдийг зонхилон тохиолдох халдварт, халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэг үзлэгт жил бүр хамруулна.		Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтыг 85% хувь хүргэнэ	2021	55%	70%	2022 онд үзлэг 11 сарын байдлаар үзлэгт хамрагдах 912 хүнээс урьдчилан сэргийлэх 545 иргэн хамрагдсан 60 %-тай. Зорилтод бүлгийн иргэдийг 65,2 %-иар тус тус хамруулсан. Мөн халдварт бус өвчлөлд 426 иргэн бүртгэгдлээ. Нийт хамрагдалтын хувь 80,2 % хүрсэн. Энэ жилийн байна.	80
2.1.1.2	**Арга хэмжээ:** Хүүхдийн өвчлөлийг эрт илрүүлэн эмчлэх, ирээдүйд учрах эрүүл мэндийн эрсдэлээс бага насанд нь сэргийлэх зорилгоор “Эрүүл өсөлт” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.		Арга хэмжээний хэрэгжилтийг 90% хувьд хүргэнэ.	2021	50%	60%	“Эрүүл өсөлт” арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөөг 2 зорилтын хүрээнд 6 арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажилласан. Хэрэгжилтийг 60 % хэрэгжүүлэн ажилласан. Үүнд: Гэрийн идэвхитэй хяналтаар 68 хүүхдэд 336 хүүхдийн биеийн өсөлтийг тогтоосон А аминдэм 96 хүүхдэд, олон найрлагат аминдэм -35 хүүхдэд **Уьдчрилан сэргийлэх үзлэг 0-5 насны 13 хүүхдийг эрт илрүүлэг үзлэгт хамруулна.**	60

2.1.3	**Зорилт2.1.3** Сумын эрүүл мэндийн байгууллагын хүний нөөцийг хангах, чадавхижуулах, нийгмийн баталгаа салбарын бодлогын хүрээнд хангах		Хүний нөөцийн хангалт 100 хувьд хүрсэн байх	2021	81%	86%	Нийт -22 орон тоотой үүнээс -18 эмч эмнэлгийн мэргэжилтэн, ажилчинтай. Нийт-81,2%-тай. 1хүнийг сувилагч мэргэжил эзэмшүүлэхээр сургаж байна. Шинээр 2 их эмч 7 сараас ажилд авч ажиллуулж байна. 1 Их эмчийн сургалтын төлбөр 3 сая төгрөгийг төлж дэмжлэг үзүүлсэн. 1 Их эмчийг хуучин амбулаторит өрөө гаргаж тохижуулж өгсөн. Эмч, мэргэжилтэн ажилчдад түлээ, нүүрсний хөнгөлөлт-3,995,000 төгрөгийг зарцуулсан.	90
2.1.3.1	**Арга хэмжээ:** Эмч, эмнэлгийн ажилчдын хүний нөөцийг бүрдүүлнэ.		Хүний нөөцийн хангалт 100 хувьд хүрсэн байх	2021	81%	86%	ЭМТ нь нийт 22 албан хаагчтай байхаас 18 албан хаагч ажиллаж байна. Батлагдсан 22 орон тооноос эмнэлгийн мэргэжлийн 4, нийт 4 буюу 18**,0%** мэргэжилтэй боловсон хүчний дутагдалтай байна Дутагдалтай мэргэжилтэн үүнд: Сувилагч-3	**81**
2.1.3.2	Эрүүл мэндийн төвийн ажилтны хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,эрүүл ахуйн шаардлага хангасан орчинд ажиллах нөхцлийг бүрдүүлж, эрүүл ахуйн хууль,стандарт дүрэм журмын хэрэгжилтийг хангуулан ажиллана.		Стандарт дүрэм журмын мөрдөн ажилласан байх	2020	70	80	Эрүүл мэндийн төвд хөдөлмөрийн аюулгүй байдлаар Д.Чагцал эмч 1удаа сургалтыг 17 эмч, мэргэжилтэн ажилчдад зохион байгуулсан. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын стандартыг баритмлан ажиллаж байна.	**80**

2.1.4	Засварлах шаардлагатай эрүүл мэндийн төвийн барилга байгууламжийг засварлах, ашиглах		Стандарт дүрэм журмын мөрдөн ажилласан байх	2020	0		Засварлах 2 байрны төсвийн тооцоололыг хийж байна.	**50**
2.1.4.1	Эрүүл мэндийн төвийн ашиглагдахгүй байгаа сүрлэн барилгыг ашиглаж хүүхэд болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, жирэмсэн эхчүүд, ахмадуудыг хамарсан уламжлалт эмчилгээ сувилалыг хувийн хэвшил, төрийн оролцоотой байгуулж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлнэ.		Барилга засварлагдаж ашиглалтанд орсон байх	2020	0	1	Төсвийн тооцоолол хийгдэж, ОНХС санал асуулгад оруулан ажиллаж байна.	**50**
2.1.4.2	Эрүүл мэндийн төвийн хуучин амбулаторийн барилгад их засвар хийх.		Засвар хийсэн байх	2020	0	1	Актлуулах хүсэлт өгсөн. 2023 онд засвар хийх төсвийн тооцоололыг хийж байна.	**50**
Зорилго. 2,2 Нийтийн биеийн тамир,спортыг хүн амын амьдралын хэв маяг, эрүүл аж төрөх дадал хэвшил болгож, спортоор хичээллэгсдийг дэмжиж ажиллах.								
2.2.1	**Зорилт.** Нийтийн биеийн тамираар хичээллэгсдийн тоог нэмэгдүүлэх	12,0	Спортоор хичээллэгсдийн тоо нэмэгдсэн байна	2021	300	450	2022 онд Гар бөмбөг-5, Мөсний баяр-1, Шатар1, Даам 2, Ширээний тенисс 1, Марш тактик-1, Шагайн харваа-4, Үндэсний бөх-4, Хурдан морь-7 удаа тус тус орон нутагт зохион байгуулагдлаа. Нийт 9 төрлийн 23 удаагийн спортын арга хэмжээ явагджээ. Сумын хэмжээнд иргэд хүүхэд оролцсон 500 гаруй спортоор хичээллэгсэд байна.	100

2.2.1.1	**Арга хэмжээ**: Иргэдийг эрүүл амьдралын идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллүүлнэ	0,1	Тогтмол хичээллэгсэдийн тоо нэмэгдсэн байна	2021	60	100	Дархалаа дэмжих, идэвхитэй дасгал хөдөлгөөнийг сайн дурын үндсэн дээр илүүдэл жингүй эртэч Монгол үндэсний хөдөлгөөнд нийт 45-70 насны 15 иргэн, 18-25 насны 35 залуучууд задгай талбайд хичээллэсэн. Спортын 3 төрлөөр нийт 60 иргэн тогтмол хичээллэж байна.Нийт 98 ТАХ-н 30% буюу 29, иргэн 16, Ахмад настан 20, малчин 8, хүүхэд 333 гэсэн иргэдийн төлөөлөл бүхий 100 иргэн хамрагдсан байна.Илүүдэл жингүй -Эртэч Монгол аянд цэцэрлэгийн багш ажилчид сумын нийт төрийн албан хаагч, иргэдийг манлайлан идэвхитэй хамрагдсан. Энэ үйл ажиллагааны хаалтын арга хэмжээнд орлцсон цэцэрлэгийн хамт олныг сумын ЗД С.Амарсанаа 100000 төгрөгөөр шагнаж урамшуулав.	**100**
2.2.1.2	**Арга хэмжээ:** Хүүхэд залуучуудын спортын авъяасыг илрүүлж, аймаг бүсийн уралдаан тэмцээнд оролцуулна.	0,3	Аймаг бүсийн уралдаан тэмцээнд оролцсон тоогоор	2021	2	2	Шагайн харваагаар 2 багийн 1416 тамирчин Аймгийн шагайн аварга шалгаруулалтанд 3 н удаа, Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнд 2 удаа тус тус оролцож байна.	**100**
2.2.1.3	**Арга хэмжээ.:** Үндэсний спортыг хөгжүүлнэ.	5,0	4 төрлийн спортыг хөгжүүлсэн байна	2021	4	4	Шагай спортын төрлөөр 3 багийн 12 иргэн тогтмол хичээллэж аймаг, улсын тэмцээнд 5 удаа оролцсон. Бөхийн төрлөөр 4 удаагийн барилдаан зохион байгуулагдсан. Нийт хичээллэгсэдийн тоо 32 Хурдан мордын уралдаан 7 удаа зохион байгуулсан. Унаач хүүхэд 22, уяач 30 иргэн байна.	100

							Шатар төрлөөр 2 тэмцээн зохион байгуулагдсан. Хичээлэгсдийн тоо 16 Нийт спортыг 4 төрлөөр 112 иргэн хичээллэж байна.	
2.2.1.4	**Арга хэмжээ:** "Бага олимп" спортын наадмын бүх төрөлд тамирчдыг бэлтгэн оролцуулна.	2,0	Бага олимп наадамд оролцсон байна	2020	0	1	Аймгийн төвд болсон Бага олимпийн тэмцээнд гар бөмбөгийн эрэгтэй эмэгтэй 16 тамирчид оролцож эрэгтэй хүрэл, эмэгтэй мөнгөн медалийн болзол хангалаа	100
2.2.1.5	**Арга хэмжээ:** Сумын аварга шалгаруулах спортын төрөл бүрийн тэмцээн уралдааныг төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшилтэй хамтран зохион байгуулна.	4,5	Уралдаан тэмцээний тоог нэмэгдүүлсэн байна	2021	2	3	Сумын Идэр насны залуучуудын марш тактикийн аварга шалгаруулах 8 багийн 48 тамирчин, Гар бөмбөгийн аварга шалгаруулах тэмцээнийг 5-р сард зохион байгуулсан. Оролцсон тамирчдын тоо 84, 12-р сард сумын ИТХ-ын нэрэмжит сумын аварга шалгаруулах шатрын арга хэмжээг тус тус явууллаа.	100
2.2.1.5	**Арга хэмжээ:** Хүн амын бие бялдарын хөгжил, чийрэгжилтийн түвшин тогтоох сорилд сумын 3-64 насны нийт хүн амын 25-аас дээш хувийг хамруулна.		Нийт хүн амын 25%-г хамруулсан байна	2021	258	336	2022 онд бие бялдарын хөгжил, чийрэгжүүлэлтийн түвшин тогтоох сорилд ТАХ-н 80 % хамрагдаж оролцлоо. Нийт 98 ТАХ-аас 78,, ЕБС-н 236 сурагч, Хүүхдийн цэцэрлэгийн 58 хүүхдэд, хөдөөгийн 60 малчинд тус тус бие бялдарын хөгжил, чийрэгжилтийн түвшин тогтоолоо. 03-59 насны 1704 иргэн бүртгэлтэйгээс 432 иргэн хамрагдаж нийт зорилтот насны иргэдийн 25,3% нь оролцсон байна.	100
Зорилго. 2.3 Боловсролын салбарын бодлогыг хэрэгжүүлж, хүүхэд бүрийн авъяас чадварыг хөгжүүлж, шаардагдах мэдлэг, чадвар, чадамжийг эзэмшүүлэх								
2.3.1	**Зорилт.** Тэгш чанартай боловсрол эзэмших боломжийг хангаж, суурь боловсролын		ЕБС-н чанарын үнэлгээний хувиар	2021	35	36	ЕБС-н чанарын үнэлгээний хувь 55,2,гүйцэтгэлийн үнэлгээний хувь 42.5% -тай хэрэгжсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад чанарын	100

	сургалтын чанарын үнэлгээ, СӨБ-ийн хамран сургалтын хувийг нэмэгдүүлэх						үнэлгээ 20.2%-иар,гүйцэтгэлийн үнэлгээ 7.5%-иар нэмэгдсэн байна.	
			СӨБ-н хамран сургалтын хувиар	2021	72	73	СӨБ-ын сургалт 2022-2023 оны хичээлийн жилд 179 хүүхэд хамрагдахаас 161 хүүхэд хамрагдсан.СӨБ-ын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх зорилгоор 4 багийн малчдын 2-5 насны 60 хүүхдүүдэд сургалтын тараах материалыг түгээлээ. 4-р багт туслах багш С.Мөнхнаран, 3-р багт Эрхлэгч Д.Сарнай, 2-р багт арга зүйч М.Мөнгөнтуяа, 1-р багт туслах багш С.Дэлгэрхишиг нар хүүхэд бүрт хийх дарааллыг танилцуулан тарааж өглөө.	
2.3.1.1	**Арга хэмжээ**: ЕБСургуульд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах танхим байгуулна	0,2	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн танхимыг байгуулах ажлын хэрэгжилтийн хувиар	2021	Төсөл боловсруулах	10	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо ЕБС-д 7-16 насны 7 хүүхэд байгаагаас эмэгтэй-4, эрэгтэй-3 суралцаж байна. БСШУССайдын 2019.05.14-ны өдрийн А\292 дугаар тушаалаар хүүхдийн хөгжлийг дэмжих танхимд байвал зохих хэрэглэгдэхүүн туслах хэрэгслийн жагсаалтын дагуу үнэ болон хэрэглэгдэхүүнийг судалж төсөл боловсруулан сумын ЗДҮАХ-т тусгагдсаны дагуу 2023 оны сумын ОНХС-ын хөрөнгөөр хийгдэх ажлын санал асуулгад тусган иргэдээс санал авч эрэмбэлэгдээд байна.	100
2.3.1.2	**Арга хэмжээ:** 1-2 настай хүүхдийг яслийн бүлэгт хамруулна		Хамрагдах хүүхдийн тоогоор	2020	0	15	Төсөв батлагдаагүй энэ жил хэрэгжих боломжгүй.	0

2.3.1.3	**Арга хэмжээ:** ЕБСургуульд гэрчилгээтэй кабинет байгуулна	15,0	Гэрчилгээтэй кабинетын тоогоор	2021	1	1	Тус сумын сургуульд тайлант оноос өмнөх жилд бага ангийн байгалийн ухааны болон физикийн хичээлийн гэрчилгээтэй танхимтай болсон бөгөөд тайлант оны хувьд Сумын Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсаны дагуу 320 хүүхдийн суудал,спорт заал бүхий шинэ хичээлийн байр баригдаж байгаатай холбогдуулан 2023 оны ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдэх ажлын санал асуулгын хуудас, цахим санал хураалтанд Монгол хэл бичгийн гэрчилгээтэй кабинетийг байгуулахаар тусгаж саналыг авч, Багийн Иргэдийн Нийтийн хурлуудаар хэлэлцэгдэж эрэмбэлэгдэж 2023 онд хийхээр төлөвлөөд байна.	**100**
2.3.1.4	**Арга хэмжээ:** СӨБ-ын урлаг, биеийн тамирын хичээлд шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана	3,0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувиар	2021	50	Төсөл боловсруулах	СӨБ-ын урлагийн танхимд 4 ширхэг калимба хөгжмийг 110000 төгрөгөөр авсан.. Олимпын буланг багш ажилчдын хүчээр биеийн тамирын төвд байгуулсан. Улсын төсвийн 967800 төгрөгийн тоглоомыг авч 4 бүлгийн хүүхдүүдэд хуваан өгсөн.	100
2.3.1.5	**Арга хэмжээ:** ЕБС-ийн урлаг, биеийн тамирын хичээлд шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	22,0	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувиар	2021	30	80	Сумын Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсаны дагуу 320 хүүхдийн суудал,спорт заал бүхий шинэ хичээлийн байр баригдаж байгаатай холбогдуулан 2023 оны ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдэх ажлын санал	**30**

							асуулгын хуудас, цахим санал хураалтанд ЕБС-ийн сурагчдад урлаг,биеийн тамирын хичээлд шаардлагатай тоног төхөөрөмж худалдан авах ажлыг тусгаж саналыг авч, Багийн Иргэдийн Нийтийн хурлуудаар хэлэлцэгдэж эрэмбэлэгдэж 2023 онд хийхээр төлөвлөөд байна.	
2.3.1.7	**Арга хэмжээ:** Насан туршийн боловсролын нэгжээр дамжуулан 9-р ангийн суралцагчид болон иргэд, эцэг эхчүүдэд амьдрах ухаан, ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, насан турш даа суралцахуйн чиглэлээр үе шаттай сургалтуудыг зохион байгуулна		Сургалтын төрөл тоо болон хамрагдсан иргэдийн тоо	2020 2021	500	600	Насан туршийн боловсролын иргэдэд зориулсан мэдээ мэдээллийг ард иргэдэд танхимын сургалт мөн Фэйсбүүк " Сайхан-Овоо Насан туршийн боловсролын нэгжийн групп, Дундговь аймгийн Сайхан-Овоо сумын групп, Сайхан-Овоо зарын пэйж хуудас, групп" гээд тус тус сумынхаа ард иргэдийн мэдээ мэдээлэл авдаг хаягуудад түгээж, байршуулан нийт давхардсан тоогоор 2732 нутгийн ард иргэдэд хүргэж ажилласан байна. **1.**Монгол банк, НТБ төвийн цахим хуудсаас видео контент, мэдээ мэдээлэл авч Сайхан-Овоо НТБ нэгжийн болон, Сайхан-Овоо ЗДТГ-ын фэйсбүүкийн групп, пэйжид мөн Сайхан-Овоо зар мэдээллийн групп цахим хуудсанд байршуулан иргэдэд хүргэж ажиллалаа. **2.**Монгол банкнаас зохион байгуулсан Zoom Meeting ашиглан ХААН банк, Төрийн банк, НТБ багш нартай 10 сарын 06 нд сургалтад хамрагдаж санхүүгийн боловсролын мэдээлэл авсан. **3.** 10 сарын 26 нд Сайхан-овоо сумандаа "Ирээдүйнхээ төлөө хуримтлуулцгаая" өдөрлөгийг	**100**

							хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулж ажиллалаа. Тус өдөрлөгт 84 ТАХ, иргэдийг хамруулж, Дэлхий нийтээр хуримтлалын өдөр тэмдэглэх болсон шалтгаан ач холбогдол 2022 аяны зорилго, уриа, хуримтлалын бэлэг тэмдгийн талаар танилцуулж, “Монголбанкны үйл ажиллагааны танилцуулга”, “Хуримтлал ба зардал”, “Хадгаламжийн хүү бодох аргачлал”, “Хөрөнгө оруулалт”, “Цахим хадлагаас сэргийлэх зөвлөмж”, “Гэр бүлийн харилцаа, хандлага” болон “Банкуудын шинээр нэвтрүүлсэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаар” сэдэвт сургалтуудыг орлоо. Мөн “ДЭЛХИЙН ХУРИМТЛАЛЫН ӨДӨР-2022” аяны хүрээнд ЕБСургуулийн дунд ангийн 79 орчим сурагчдад “Хуримтлалын ач холбогдол, хуримтлал хийх аргачлал”, Мөнгөн тэмдэгтийн соёлтой хэрэглээг сурталчлах сэдвүүдээр сургалтыг хийлээ. Төгсөх ангийн багштай хамтран АМЧБО сургалтыг явуулсан. Эрхзүйн хөтөч багтай хамтран иргэд ТАХ хэрэгжиж буй хууль тогтоомжын сургалтуудыг, мөн Сургуулийн нийгмийн ажилтан Д.Түвшинжаргалтай хамтран сурагчдад Дэлгэцийн донголт ба түүнээс урьдчилан сэргийлэх, өсвар насны хүүхдүүдэд эрхзүйн мэдлэг олгох сургалт, Дээрэлхэлтийн эсрэг	

							бид хамтдаа сарын аян, Монгол бахархалын өдөр зориулсан “Монголын түүх бидний бахархал” аянг тус тус зохион байгуулсан ажилласан. Сургуулийн Ёсзүйн зөвлөлөөс ажиллах журам гарган батлуулж, Төлөвлөгөөгөө боловсруулаад эхний удаад “Бүдүүлэг үг хэллэгээс татгалзъя” аян зохион явуулж ажилласан.	
2.3.2	**Зорилт.** Суралцагчдын төгсөлтийн шалгалтын дундаж үнэлгээ, СӨБ-ийн сургуульд бэлтгэгдсэн байдлын үнэлгээг нэмэгдүүлэх						СӨБ-ын сургуульд бэлтгэгдсэн байдлын үнэлгээ хийгдсэн. 1-р ангид элсэн суралцаж байгаа 27 хүүхэд 100 хувь хамрагдсан.	**100**
2.3.2.1	Суралцагчийн эзэмшсэн мэдлэг, чадварын ахиц, амжилтыг үнэлж, түүнд үндэслэн сургалтын чанарыг сайжруулах	0,6	Шалгалтын дундаж үнэлгээ	2021	62,6	65	Энэ хичээлийн жилд нийт 9-р ангийн математикийн хичээлийн сургалтын амжилтын дундаж хувь 52% тай, Монгол хэлний сургалтын амжилтын дундаж хувь 64%тай, байгалийн ухааны хичээлийн сургалтын амжилтын дундаж хувь 57% тай , нийгмийн ухааны хичээлийн сургалтын амжилтын дундаж хувь 48%тай үнэлэгдсэн. Нийт дундаж 55,2%	84,9
		0,3	Бэлтгэгдсэн байдлын үнэлгээ	2021	65	70		
2.3.2.2	Боловсролын төгсөх ангийн сурагчдын мэдлэг, чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор зөвлөх багшийн үйлчилгээнд хамруулна		Үйлчилгээ үзүүлсэн тоо	2021	1	1	Хэрэгжээгүй	**0**

2.3.3	**Зорилт**. Эрүүл, аюулгүй, ээлтэй орчинг бүрдүүлж, багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжих	600,0	Таатай орчин бүрдэж, багш нарын мэргэжлийн чадвар дээшилсэн байх	2021	100	100	**СӨБ-н байгууллага 2022 онд** Эрүүл, аюулгүй, ээлтэй орчинг 100 хувь бүрдүүлж ажилласан. Багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж 8 удаагийн сургалтанд хамруулж суралцах орчин нөхцөл , ажиллах аятухтай нөхцлөөр тогтмол хангасан.	**100**
2.3.3.1	**Арга хэмжээ**. ЕБСургуулийн барилга шинээр барина	10,0	Барилга ашиглалтанд орсон байх	2021	1	15	2022 оны 8 сарын байдлаар спорт заал бүхий, 320 хүүхдийн хичээлийн байрны ажлын гүйцэтгэл 100% хийгдэж 2022 оны 12 сарын 12-ний өдөр улсын комисс ажиллаж тус барилгыг комиссын гишүүдийн үүрэг даалгаврын биелэлтээр хүлээн авч ашиглалтад өгөөд байна.Тус сургуулийн хувьд сурагчдын амралтаар тохижуулж 2-р улирлын хичээл эхлэхэд буюу 2023 оны 1 сарын 30 -ний өдрөөс шинэ байранд сургалтын үйл ажиллагаагаа эхлүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.	100
2.3.3.2	Арга хэмжээ: “Чанартай боловсрол-Чадварлаг багш” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	5,0	Чадварлаг багш нарын тоогоор	2020	ЕБС-0	16	Чадварлаг багш арга хэмжээний хувьд сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөс 5 сая төгрөгийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулахаар төлөвлөж байсан боловч зориулалтын бусарга хэмжээ гээд зарцуулагдаагүй.Багш нарыг чадавхжуулах цахим сургалтад A plus.mn гэрээ хийж 17 багш 3 удирдлага нийт 20 албан	100
					СӨБ-0	2		

							хаагчийг платформ сургалтад хамруулсан.Medle.mn сайтад 7 багш чахим контент боловсруулж эрхээ аваад байна. Сумын хүүхдийн цэцэрлэгт Чадварлаг багш хөтөлбөр хэрэгжиж тухайн хөтөлбөрийн хүрээнд Цахим сургалтын үйл ажиллагаа-2022 арга хэмжээний хүрээнд багш Л.Ариунцэцэг Хөдөлгөөн эрүүл мэндийн хичээлээр багш нарын ур чадварын хичээлд амжилттай оролцсон. Мөн багш нарын дунд 5 удаагийн Нээлттэй хичээлийг зохион байгуулсан. Туслах багш нарын дунд хүүхдүүдэд олгох дадал хэвшлээр 4 удаа, осол аюулгүй байдлын сургалтыг тус тус зохион байгуулсан. Эрхлэгч Д.Сарнай Цэцэрлэгийн менежмэнт манлайлал удирдах ажилтанд зориулсан 4 удаагийн сургалтанд хамрагдаж сертификат батламж авахаар суралцаж байна. Багш туслах багш нар, ажилчид ажлын байрны болон бусад 20 гаруй сургалтанд хамрагдаж мэдлэг мэдээллээ дээшлүүлсэн байна. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт хагас жилээр 80 хувьтай дүгнэгдлээ.	

2.3.3.3	**Арга хэмжээ.** Цэцэрлэг, сургууль, дотуур байрны гадаад, дотоод орчныг бүрэн камержуулна	3,5	Сургуулийн камерын тоо	2021	6	10	Улсын төсвийн хөрөнгөөр гадаа 6, дотуур байрны дотор 10–н камер шинээр суурилуулж нийт 16 камер тавигдаж бүрэн шинэчлэгдсэн.	**100**
			Цэцэрлэгийн камерын тоо	2021	4	7	Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2021 оны 12-р сард гадаа 3, дотор 10–н камер шинээр суурилуулж нийт 13 камер тавигдаж бүрэн шинэчлэгдсэн.	100
2.3.3.5	**Арга хэмжээ:** СӨБ, ЕБС-ийн багш нарыг дотоод, гадаадад туршлага судлуулна		Туршлага судалсан тоо	2021	2	3	ЕБС-ийн хувьд 17 багш нарыг УБ хотод 11 сард Шинэмонгол ахлах сургуульд туршлага судлуулах ажлыг зохион байгуулсан мөн шинэ сургуульд орох гэж байгаатай холбогдон 1-р улирлын амралтаар Дэрэн сумын 320 хүүхдийн сургуультай танилцах ажлыг зохион байгуулахаар төлөвлөж байна.Тус сургуулийн англи хэл,мэдээлэл зүйн 2 багш Глобал удирдагч дээд сургуульд магистраар ичнэгээр суралцаж ажлын байран дээрээсээ чадавхижаж ажиллаж байна.Баруун бүсийн нөхөрсөг уулзалтаар Эрдэнэдалай сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн туршлагаас судласан. Цэцэрлэгийн багш ажилтнуудыг Улаанбаатар хотын Баянзүрх дүүргийн 146-р цэцэрлэгийн арга туршлагаас судлуулж харилцан туршлага судласан. нийт 15 хүн туршлага судласан байна.Мөн 9-р сард Сайнцагаан сумын 1-р цэцэрлэгийн туршлагатай 14 багш ажилтан танилцсан.	100
2.4 Хөдөлмөр, нийгмийн хамгаалал								

Зорилго: Сумын иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлт,нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх,мэргэших боломжийг хангасан хөтөлбөр арга хэмжээг хэрэгжүүлж суурь түвшинг нэмэгдүүлэх								
Зорилт 2.4.1	Сумын хүн амын нийгмийн даатгалд хамрагдалтын тоог нэмэгдүүлнэ.		Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	2021	140	160	2022 онд сайн дурын даатгалд нийт 168 иргэн даатгуудсан байна.	**100**
2.4.1.1.	Нийгмийн даатгалын хууль тогтоомж, бодлогыг сурталчлах, иргэдэд таниулах ажлыг зохион байгуулах, эрх зүйн туслалцаа үзүүлнэ		Сургалт мэдээллийн болон хамрагдсан иргэдийн тоо	2021	350	400	Нийгмийн даатгалын хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, эрүүл мэндийн даатгал, тэтгэвэр тэтгэмжийн талаар нийт 410 иргэнд үйлчилгээ үзүүлсэн.	100
2.4.1.2	Нийгмийн даатгалын цахим үйлчилгээг үзүүлэх иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ	Төсөв шаардахгүй	Цахим үйлчилгээ авч байгаа иргэдийн тоо	2021	125	205	Сайн дурын даатгал сайтаар нийт 250 малчин болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч иргэд бүртгүүлэн, цахим үйлчилгээ авч буй иргэдийн тоо сар бүр өсөж байна .	100
2.4.1.3	Сайн дурын, албан журмын даатгуулагчдын тоог нэмэгдүүлнэ		Хамрагдсан иргэдийн тоо	2021	185	205	Сайн дурын даатгуулагчдын тоо 2021 онд 185 байсныг 2022 онд 210 хүргэсэн.	100
2.4.1.4	Эрүүл мэндийн даатгалын хамралтыг нэмэгдүүлнэ		Хамрагдсан иргэдийн тоо	2021	200	250	2019 оноос 2022 оны ЭМД шимтгэлийг заавал төлж байж эмийн хөнгөлөлт болон ЭМ-тийн үйлчилгээ авдаг болсонтой холбоотой даатгуулагчдын тоо эрс нэмэгдсээр байна. 4-р улирлын байдлаар ЭМД-д 255 иргэн даатгуулсан .	**100**
Зорилт 2.4.2	Хүн амын хөдөлмөр эрхлэх боломж, нөхцөлийг бүрдүүлж, ажиллах хүчний мэргэжлийн ур		Ажилгүй иргэдийн эзлэх хувь 4.0% -д	2020			Зорилтот бүлгүүдийн хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээнүүд болох: Эрүүл мэндийн үзлэгт 5 иргэн,	**100**

	чадвар, хөдөлмөр эрхлэлт, бүтээмжийг нэмэгдүүлж ажилгүйдлийг бууруулна.		хүрнэ	2021	6.4% 5.5%	5.5%	Хөдөлмөр эрхлэх боломжтой ажилгүй 3 иргэнийг түр ажлын байраар хангасан	
2.4.2.1	Ажилгүй иргэдэд мэргэжлийн ур чадвар эзэмшүүлэх, давтан сургах, дадлага хийлгэнэ	3.6	Сургалт, дадлагад хамрагдсан иргэдийн тоо	2021	10	12	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрөөр 5 өрхийн төсөл ХХҮГ-т хүргэгдэж Төсөл хэрэгжүүлэх хяналтын шатанд 10 иргэн, сургалт хөтөлбөт хамрагдаж орсоноос МХЭДХ-т 2 малчин,Төмс хүнсний ногоогоор 2 өрх, модон мужаан 1 өрх төсөлд орох хүсэлтээ өгч сургалтанд 5 н өрхийн 10 хүн суусан байна.	**80**
2.4.2.2	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.	16.0	Хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн тоогоор	2021	3	4	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрөөр 5 иргэний төсөл ХХҮГ-т хүргэгдэж хяналтын шатнаас 4 батлагсан байна.	**100**
Зорилт 2.4.3	Сумын хүн амын зорилтот бүлэг, нийгмийн халамж дэмжлэг зайлшгүй шаардлагатай иргэдийг байнгын болон түр ажлын байраар хангана.	1.7	Ажлын байраар хангагдсан иргэдийн тоо	2021	3	4	2022 онд Зорилтот бүлгийн болон ажилгүй иргэдийг мал ноослох, барилгын туслах ажил хийх бусад ажлуудаар 100 гаруй иргэн түр ажлын байранд зуучлагдаад байна. Тодорхой ажил эрхлээгүй 2 өрхийн 4 залууг МХЭДХ-т хамруулж мал маллах тогтмол ажлын байртай болголоо.	**100**
2.4.3.1	Хөдөлмөр эрхлэх боломжтой хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн суурь судалгааг гаргаж, мэргэшүүлэх	0.7	Сургалтанд хамрагдсан	2021	1	2	Хөдөлмөр эрхлэх боломжтой хөгжлийн бэрхшээлтэй 3 иргэнийг Аймгийн ХБИ-н чуулганд оролцуулж ажиллаа. ХБИ-н хийсэн бүтээл, үйлдвэрлэлээр нээлттэй	100

	сургалтанд хамруулна.		иргэдийн тоо				өдөрлөг зохиож 4,500,000 мян төгрөгийн борлуулалт хийгдлээ.4-р сард ХБИ-н “Хаалгаа нээе “үйл ажиллагааг ХБИргэн, асран хамгаалагчдыг оролцуулж 24 иргэн хамрагдсан байна.	
2.4.3.2	Ахмад мэргэжилтэнийг зөвлөх үйлчилгээнд хамруулна.	1.0	Үйлчилгээнд хамрагдсан ахмадын тоо	2021	2	2	Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээнд Угийн бичиг хөтлөх арга ажиллагааг нээх 6-8 ангийн сурагчдад анхан шатны мэдлэг олгох, Биет бус өвийг нээх бүртгэх зэрэг ажлуудаар ахмад Д.Алтанцэцэг, Шинээр мал маллах арга ажиллагаанд зөвлөмж туршлага заах ахмад Д.Юмжирмаа, аймгийн аварга малчин Ч.Ариунжаргал нарын 3 иргэний баг ажиллаж байна.	**100**
Зорилт 2.4.4	Хүн амын зорилтот бүлгүүдийн хэрэгцээнд нийцсэн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний чанар, үр ашгийг дээшлүүлэх замаар тэдний нийгмийн хамгааллыг сайжруулна.	13.8	Үйлчилгээнд хамрагдсан нийт иргэдийн тоо	2021	31	33	Зорилтот бүлгүүдийн хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээнүүд болох: Эрүүл мэндийн үзлэгт 5 иргэн, Хөдөлмөр эрхлэх боломжтой ажилгүй 15 иргэнийг түр ажлын байраар хангасан, Хүнсний эрхийн бичгийн тусламж хөнгөлөлт 12 өрхөд өгч хүнсний хуваарилалт үзүүлсэн. 4 н өрхийн 8 иргэн төсөлд хамрагдсан	100
2.4.4.1	Нийгмийн туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай иргэдийг тусламж хөнгөлөлтөд хамруулна.	12.7	Халамж хөнгөлөлтөд хамрагдсан өрхийн тоо	2021	17	17	Нийгмийн тусламж шаардлагатай 16 өрхөд хүнсний эрхийн бичгийн тусламж хөнгөлөлт үзүүлсэн. Мөн шүдний хөнгөлөлт 2 иргэнд Гэрээт сувилалд амарсан 8 иргэнд хөнгөлөлт хийгдсэн байна.	100

2.4.4.2	Зорилтот бүлгүүдийн иргэдийг эрүүл мэнд, сувиллын үйлчилгээнд хамруулна.	1.1	Сувилалд хамрагдсан иргэдийн тоо	2021	14	16	2022 онд сувиллын үйлчилгээнд 20 гаруй иргэнийг хамруулсан Эрдэнэдалайд 12, Гэрээт сувилалд 8 өрхийн 16 иргэн	100
Зорилт 2.4.5	Ахмад настны эрхийг хангах, эрүүл мэнд, оролцоог дэмжих, нийгмийн үйлчилгээнд хамруулна.	2.2	Нийгмийн үйлчилгээнд хамрагдсан ахмадын хувь	2021	70	75	Эрүүл мэндийн үйлчилгээ 1. Вакцинд хамрагсан ахмадын тоо 124 2. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн ахмадын тоо 13 3. Эрүүл мэндийн үзлэгт 120 ахмад Нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд 50 ахмад настан хамруулсан байна. Давхардсан тоогоор 378 ахмад нийгмийн үйлчилгээнд хамрагдсан.	**100**
2.4.5.1	Ахмад настнуудыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношлогоонд тогтмол хамруулна	1.0	Хамруулсан ахмадын тоо	2021	80	100	5-р сард Улаанбаатар хотоос урилгаар хувийн эмнэлэг ирж үзлэг оношилгоо хийсэн. Урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношлогоонд 103 ахмад настан хамрагдаж үүнээс 10 ахмад хэвтэн эмчлүүлсэн.	100
2.4.5.2	Ахмад настнуудын нийгмийн оролцоог нэмэгдүүлж, ахмадын байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана	0.5	Арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувиар	2021	80	100	Ахмад настны хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих төсөл хөтөлбөрт 2 ахмад багш хамрагдсан. Ахмадууд отор нүүдлээр явж буй өөрийн хүүхдүүд болон айл өрхүүдэд мал өвөлжүүлэх, мал төллөх үеэр зөвлөгөө өгч ажиллахаас гадна шинэ гэр барьж байгаа 5 н өрх залуучуудын бүрээс туургыг хамтран оёлцох хөдөлгөөнд 12, ямаа самнахад 35 ахмад тусалж дэмжиж ажилласан. Сумын өндөр настан О.Болд нэхий хурганы арьс 40ш элдэж боловсруулан И.Намхаймядаг	100

							8ш дээл хийж борлуулж, Ш.Бямба, Г.Цэдэнбямба, Н.Ролзодмаа, Д.Норовгүндэгмаа нар гэрийн иж бүрэн өрх, оосор хошлон, уяа чагт, ширмэл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж 12 хос, 8 ширмэлүүдийг оёж өөрсдийн амьдралдаа хувь нэмэр болгож нийгмийн оролцоогоо нэмэгдүүлж байна. Мөн Аймгийн засаг даргын захирамжаар бүх сумдын засаг дарга нарт өгөгдсөн үүргийн дагуу сар бүрийн15 ны өдрийг 2022 оны 10-р сараас эхлэн “ Дуулах өдөр- Дуун цэнгүүн “ нэртэйгээр зохион байгуулж ахмадуудад дэмжлэг үзүүлэх төрийн ба ААН-дийг хуваарийн дагуу 15 ны өдөрт хамтран оролцох захирамжийг гарган ажиллаж байна	
2.4.5.3	Ахмадад ээлтэй байгууллага шалгаруулна		Ахмадад ээлтэй байгууллагын тоо нэмэгдсэн байх	2021	2	3		0
Зорилт 2.4.6	Залуучуудыг хөгжих, эрх ашгаа хамгаалах, бүтээлч, чадварлаг, соёлтой, ёс суртахуунтай иргэн болгон төлөвшүүлж сум орон нутгийнхаа хөгжилд оруулах хувь нэмрийг нэмэгдүүлнэ.		Арга хэмжээний тоогоор	2021	2	3	Сумын нийт 18-35 насны 596 залуучууд байгаагаас сумын залуучуудын өөрсдийн оролцоо санаачлагаар бие бялдар, спортын төрөл бүрийн арга хэмжээ явагдаж байна. 2022 онд Гар бөмбөг-5, Мөсний баяр-1, Шатар1, Марш тактик-1, Шагайн харваа-4, Үндэсний бөх-4, Хурдан морь-7 удаа тус тус орон нутагт зохион байгуулагдлаа. Нийт 7 төрлийн 23 удаагийн спортын арга хэмжээ явагджээ. Мөн орон нутгийн хөгжил бүтээн байгуулалтад гар бие оролцож 320 хүүхдийн барилгын ажил, цэвэр бохирын шугам татах, Цэвэрлэх	100

							байгууламжийн барилга, Соёлын төвийн өргөтгөл засвар зэрэг аймаг улсын төсвөөр хийгдэж байгаа бүтээн байгуулалтад 50 гаруй залуучууд, Мал ноослох ямаа самнах, хашаа хороо засварлах ажилд 5 бүлийн 25 залуус,хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч малчин залуучууд, машин засвар ,дугуйн засвар, малын түүхий эдийн борлуулалт, ахуйн үйлчилгээ үс засах газруудыг ажиллуулж, мөн бүлэг бригадад 19 залуучууд хүчээ нэгтгэн хувийн орон сууц бусад хувийн барилга байгууламжийг хийсэн бөгөөд ногоон байгууламж мод тарих аяны хүрээнд 200 гаруй залуучуудын төлөөлөл 400 гаруй суулгац тариалсан байна. Эдгээр арга хэмжээнүүдэд 500 залуучууд бүртгэгэж байна. ТАХ-гч залуучууд 40 гаруй хувийг эзлэж байна	
2.4.6.1	Залуу хүн бүрийг хөдөлмөрийн зах зээлд хөрвөх чадвартай, нийгмийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн иргэн болгон **хөгжүүлэх** сургалтуудыг үе шаттайгаар зохион байгуулна.		Сургалт, мэдээлэлд хамрагдсан залуучуудын тоо	2021	2	2	Хөдөлмөрийн зах зээлд хөрвөх чадвартай, нийгмийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн сургалтаар “д Органик хүнс мал мах боловсруулах борлуулах “ үйл ажиллагааны сургалтанд 100 гаруй залуучууд оролцсоноос 12 өрхийн 24 малчин залуучууд цг арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна .нийт бүтгэгдсэн мал сүргээс 120 малын мах бүтээгдэхүүнийг борлуулсан байна.	100
	Залуучуудын уулзалт, чуулганыг 2 жил тутамд зохион		Уулзалт зохион байгуулсан	2020	0	1	12-р сард залуучуудын шинэ жилийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх хөтөлбөр төлөвлөгөөг гарган	100

2.4.6.3	байгуулна.		тоогоор				хэрэгжилтийг хангуулхаар ажиллаж байна.	
2.4.6.4	Орон нутгийн бүтээн байгуулалтад хувь нэмэр оруулж, үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа залуучуудыг алдаршуулж, урамшуулна.		Алдаршуулж, урамшуулсан залуучуудын тоогоор	2021	5	5	Мал аж ахуй эрхлэж байгаа 4-р багийн малчин Э.Болор-Эрдэнэ алтан унаганы эзэн болсон. Мөн 3-н залуу малчин аймгийн сайн малчнаар 7-р сард шагнуулан алдаршлаа.. Сумын сайн малчин 3 төрөн гарлаа	100
2.5 Үндэсний бахархал. өв соёл								
Зорилго. 2,5 Соёлын үйл ажиллагаанд иргэн, гэр бүл, байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлэх								
2.5.1	**Зорилт** Орон нутгийн соёлын өвийг илрүүлэх, хадгалах, хамгаалах, сурталчилах, өвлөх, үр ашгийг дээшлүүлнэ		Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	2021	10	15	7 арга хэмжээг зохион байгуулсан.	90
2.5.1.1	Орон нутаг судлах танхимын сан хөмрөгийг нэмэгдүүлнэ		Сан хөмрөгийн тоо	2021	20	25	2021 онд 12 төрлийн 12 сан хөмрөгтэй байсныг 2022 онд 15 төрлийн 15 сан хөмрөгөөр нэмэгдүүлж нийт 27 төрлийн 27 ширхэг сан хөмрөгтэй болсон.	100
2.5.1.3	Соёлын биет бус өвийг бүртгэл мэдээллийн санд бүртгэж, өвлөн уламжлуулна		мэдээллийн санд бүртгэгдсэн иргэний тоо	2021	25	30	Биет бус өвийн санд 2022 онд 24 авъяастныг өвлөн тээгчээр бүртгэсэн мөн улсын хэмжээнд өвлөн тээгчийн судалгааг авч явуулсан нийт 21 өвлөн тээгчийн судалгааг авсан 2 өвлөн тээгч нас барсан 1 өвлөн тээгч шилжсэн	**100**

2.5.1.4	Сумын нийт өрхийн 44-өөс дээш хувийг угийн бичигжүүлнэ.		Өрхийн тоо	2021	200	240	3 ургийн 180 өрх угийн бичиг хөтөлж байсан 2022 онд нийт 15 өрх нэмж бүртгэсэн.	100
2.5.2	**Зорилт.** Соёлын төвийг мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангаж, соёлын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.		Соёлын үйлчилгээний тоо	2021	10	15	35 удаагийн уралдаан тэмцээн зохион байгуулсан. Нийт 55 арга хэмжээнд 6582 иргэн хамрагдсан.	**100**
			Боловсон хүчний хангалтын хувиар		50	60	Батлагдсан орон тоо 6 үүнээс мэргэжлийн албан хаагч 4 ажиллахаас 2 албан хаагч мэргэжлийн 2 албан хаагч мэргэжлийн бус албан хаагч ажиллаж байна. Боловсон хүчний хангалт 50% байна.	
2.5.2.2	Номын сангийн фондыг баяжуулна.	0,4	Номын тоо	2021	2630	2650	Номын санд шинээр 40 ш номоор фондын баяжилт хийсэн. Нийт 2700 ш номтой болоод байна.	
2.5.2.3	Соёлын үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, иргэдийн авъяасыг нээн илрүүлж, хөгжүүлнэ	Албан хаагчдын цалин	Дугуйлангийн тоо, хамрагдсан иргэний тоо	2021	4 н төрөл 40 хүн	5 н төрөл 50 хүн	3-н төрлийн дугуйланг танхимаар хичээллүүлсэн., уртын дууанд 15, морин хууранд 10, бүжгийн дугуйланд 28, нийт 53 хүүхэд хамрагдсан.	100

Эдийн засгийн бодлого

3.1 Санхүү, төсвийн зохицуулалт

Зорилго: Төсвийн дунд хугацааны төсөөлөл болон жилийн төсвийн төлөвлөгөөний төсөл боловсруулж, дээд шатны байгууллагад уламжлан батлуулах, орон нутгийн төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэх, зарлагыг төсвийн хуулийн дагуу зарцуулж хяналт тавин ажиллах

Зорилт 3.2.1	Татварын орлогын төлөвлөгөөг нэмэгдүүлнэ.		Татварын орлогыг нэмэгдүүлсэн дүн	2021	100	100	Суурь он буюу 2021 онд орон нутгийн татварын орлого 103,378,0 мянган төгрөг байсан ба 2022 онд 206,083.5 мянган төгрөг болгож 102,705.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн батлаж ажилласан. 84%-ийн гүйцэтгэлтэй.	84
3.2.1.1	Татварын тайлан буюу цахимаар иргүүлбэл зохих тайлангийн хувийг нэмэгдүүлнэ		Цахимаар иргүүлсэн тайлангийн хувь	2021	85	88	Тайлант онд 2021 оны санхүүгийн тайланг 39 аж ахуйн нэгж байгууллага тайлагнахаас 33 аж ахуйн нэгж цахимаар 100% тайлагнасан. 2020 онтой харьцуулахад цахим тайлангийн хувь 8%-иар нэмэгдсэн байна.	100
3.2.1.2	Улс, орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг жил бүр 100 хувь ханган биелүүлнэ		Төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	2021	100	100	2022 онд нийт Улс, орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө 234570.0 мянган төгрөгийн төлөвлөгөөтэй. 2022 оны 12 сарын байдлаар эхний байдлаар нийт 190250.2 мянган төгрөгийн орлого орж гүйцэтгэл 90.2%-тай байна.	90
3.2.1.3	Цахим татварын системийн нэвтрүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ		Цахимжуулсан хувь	2021	100	100	Цахим татварын систем бүрэн нэвтэрсэн.	100
Зорилт 3.1.2	Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ, худалдан авах ажиллагаанд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, худалдан авалтанд орон нутгийн аж ахуйн нэгжийн эзлэх хувийг 2020 онд 10 байсныг 2021 онд	ОНТ	Орон нутгийн ААН-ийн эзлэх хувь	2021	30	50	2022 оны ОНХС-ын хөрөнгөөр худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд шилжих хөрөнгө оруулалт 2,шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт 13, малын тоо толгойн албан татварын хөрөнгөөр санхүүжих 4, нийт 19 ажил төлөвлөсөн. Орон нутгийн аж ахуйн нэгж оролцох 9 төсөл хөтөлбөр төлөвлөгдсөнөөс 2022 оны 12 сарын	**100**

	30 хувьд хүргэнэ						байдлаар 7 төсөл хөтөлбөрт нь буюу 77,7%-д орон нутгийн аж ахуйн нэгж, иргэдийн бүлэг шалгарч гэрээ байгуулж ажилласан.	
3.1.2.1	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ, худалдан авах ажиллагааг иргэд, олон нийтэд ил тод, нээлттэй болгож тендерийн урилга, үр дүнгийн мэдээллийг улс,аймгийн сумын вэбсайт болон пейж хуудсаар тухай бүр мэдээлнэ.	ОНТ	Нийтэлсэн тендрийн эзлэх хувь	2021	100	100	Шилжих хөрөнгөөр 1, Малын тоо толгойн албан татварын хөрөнгөөр санхүүжигдэх, 2022 оны ОНХС-ын хөрөнгөөр шинээр хийгдэх 18 төсөл хөтөлбөр арга хэмжээ төлөвлөснөөс хагас жилийн төсвийн тодотголоор 1 ажил хасагдаж тайлант оны жилийн эцсийн байдлаар шилжих хөрөнгө оруулалтын 1, шинээр эхлэх 4 төсөл хөтөлбөр арга хэмжээг хуулийн дагуу цахимаар зарлаж, 10 хөтөлбөр төсөл арга хэмжээг шууд худалдан авах аргаар гэрээ байгуулах эрх олгож гэрээ байгуулан үр дүн болон бүх гэрээг системд 100% оруулан нийтэлсэн.	100
3.1.2.2	Төрийн худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах А3-н сургалтанд иргэдийг хамруулж гэрчилгээжүүлэх, үнэлгээний хорооны гишүүдийг чадавхижуулна	ОНТ, иргэд	А3 сертификат эзэмшигчийн иргэдийн тоо	2021	10	15	2021 оны 04 сард 7 иргэнийг, 11 сард 6 иргэнийг суралцуулж нийт 13 хүн суралцанаас 10 иргэн тэнцэж А3 сертификат эзэмшсэн байгаа бөгөөд 2022 оны 10 сард дахин 5 хүнийг сургалтад хамруулан 5 хүн тэнцэж нийт 15 иргэнтэйгээр цахим худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж байна.	100
3.1.2.3	Төсөв санхүүгийн ил тод байдлыг хуулийн хүрээнд болон бусад хэлбэрээр зохион		Мэдээлсэн ажил үйлчилгээ, худалдан авалтын	2021	5	6	Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн хүрээнд ТЕЗахирагч болон түүний харьяа төсвийн байгууллагууд нь нийт	**100**

	байгуулж олон нийтэд мэдээлж ажиллана.		тоо				1230 ширхэг мэдээллийг байршуулахаас одоогоор хуулийн хугацаа нь болсон 1087 ширхэг мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлсэн. Мөн ТЕЗахирагч болон төсөвт байгууллагуудын ил тод байдлын мэдээллийн самбарт цаасан хэлбэрээр байршуулахаас гадна dundgovi.gov.mn сайтад сарын бүрийн ТЕЗахирагчийн мэдээ, Батлагдсан төсөв, Санхүүгийн тайлан, Аудитын байгууллагын дүгнэлт зэргийг байршуулсан.	
3.2 Уул уурхай, хүнд үйлдвэр								
Зорилго: Лицензтэй аж ахуйн нэгжүүдийг хуулийн хүрээнд ажиллуулах, шинээр лиценз олгуулахгүй байх								
Зорилт 3.2.1	Хяналт шалгалтыг тогтмол зохион байгуулна.	Тухайн жилийн төсөв - 0.8	10 удаа зохион байгуулах	2021	2	3	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд 3 удаагийн хяналт шалгалтыг зохион байгуулсан. Төгрөг, Найз багийн заагт хайгуулийн үйл ажиллагаа явуулахаар ирсэн Петровисресурс ХХК-той холбоотой иргэдийн гомдол мэдээлэлийн дагуу 2 удаа бичиг баримтын болон төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн дагуу 2 удаа, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтыг 1 удаа нийт 5 удаагийн шалгалтыг газар дээр нь зохион байгуулж ажилласан. 6 зөрчил дутагдлыг арилгуулахаар улсын байцаагчийн дутагдал арилгуулах тухай албан шаардлагыг хүргүүлж гүйцэтгэлийг шалгаж ажилласан.	**100**
3.2.1.1	Ашигт малтмалын лиценз эзэмшигчдийн үйл ажиллагаанд	төсөв шаардаг	Хяналт шалгалтын үнэлгээний хувиар	2021	100	100	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын лиценз эзэмшигч Пүрэвбатхишиг ХХК, Гранд флюрит	100

	нутгийн захиргааны болон хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллана.	дахгүй					ХХК, Алтан тоонот ХХК-ны ирүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хянаж хууль тогтоомжийн хүрээнд шаардлага хангаагүй төлөвлөгөөгнүүдийг буцаан, албан бичгээр зөвлөмж өгсөн. Төгрөг, Найз багийн заагт хайгуулийн үйл ажиллагаа явуулахаар ирсэн Петровисресурс ХХК-той холбоотой иргэдийн гомдол мэдээлэлийн дагуу 2 удаа бичиг баримтын болон төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн дагуу 2 удаа, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтыг 1 удаа нийт 5 удаагийн шалгалтыг газар дээр нь зохион байгуулж ажилласан. 6 зөрчил дутагдлыг арилгуулахаар улсын байцаагчийн дутагдал арилгуулах тухай албан шаардлагыг хүргүүлж гүйцэтгэлийг шалгаж ажилласан.	
Зорилго: Эдийн засаг бизнесийн таатай орчинг бүрдүүлэх, мал аж ахуй, газар тариалан, жижиг дунд үйлдвэр эрхлэгчдийн тогтвортой хөгжлийг хангах								
Зорилт 3.3.1	Баялаг бүтээгчдийг дэмжих төсөл арга хэмжээ боловсруулж ажиллана.	176.5	Арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувиар	2021	50	60	Баялаг бүтээгчдийг дэмжих төсөл арга хэмжээний хүрээнд 2022 онд хог ангилан ялгах, дахин боловсруулах ажлыг эрчимжүүлэхээр иргэдийн бүлэглэлийг дэмжин ажиллаж байна. Мөн мал нядалгааны цех, оёдолын үйлчилгээ эрхлэгчдийг хоршоо рөгжүүлэх сангийн санхүүжилтээр дэмжин ажиллаж	**100**

							байна.	
3.3.1.1	“Онги-Чацаргана” брэндийг бий болгоно	16.5	2000 мод тарисан байх	2021	200	600	Өрх бүр чацаргана тариалах уриалга гаргаснаар чацаргана төгөлтэй айл өрхүүд шинээр 150 чацаргана тариалсан.	**60**
3.3.1.2	“Сайхан-Овоогийн - Мах” брэндийг бий болгоно	100.0	Мах нядалгааны төвлөрсөн цэг, агуулахтай болсон байх Мах борлуулах цэгтэй болсон байх	2020	0	3	Сумын хэмжээнд мал нядалгааны нэг цехтэй болохоор төлөвлөсний дагуу хоршоо хөгжүүлэх сангаас Их Бадрах Хайрхан хоршооны мал нядалгааны цех байгуулах төслийг төсөл сонгон шалгаруулах зөвлөлөөр хэлэлцүүлж санхүүжилтийг олгож цехийн барилга байгууламж баригдаж дуусан үйл ажиллагаа эхэлсэн.	**100**
3.3.1.3	Жижиг дунд үйлдвэр эрхлэгчдийг дэмжинэ	60.0	8 төсөл хөтөлбөр дэмжсэн байх	2021	0	3	Жижиг дунд үйлдвэр эрхлэгчдийг дэмжих ажлын хүрээнд хоршоо хөгжүүлэх сангаас 1 хоршооны мал нчдалгааны цех байгуулах төсөлд 50,000,000, Хог ангилан ялгах төсөлд 15,000,000, оёдолын төсөлд 27,300,000 санхүүжилтыг олгосон. Ахмадын хөдлмөр эрхлэлтийг дэмжих төсөл хөтөлбөрт Мужаан 5,000,000 , хүнсний ногоо тариалалт 5,000,000 , малчдын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих малжуулах төсөл хөтөлбөрт 2 өрхийг тус бүр 5,000,000 төгрөгийн санхүүжилт авахад дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажиллалаа.	**100**
Зорилт 3.3.2	Чинээлэг малчин төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ		Төсөл арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувиар	2021	10	20	Төлөвлөгөөг боловсруулан малчидруу чиглэсэн сургалт арга хэмжээг зохион байгуулан ажиллаж байна. Эко бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, хэрэглээ, малын эмийн зохистой хэрэглээ, анхан шатны хоршоо байгуулах хамтран	**100**

							ажиллахын ач тус зэрэг сургалтыг мэргэжлийн сургагч багштай хамтран зохион байгуулсан.	
3.3.2.1	Нэг малаас авах ашиг шимийн хэмжээг нэмэгдүүлэх		Сайжирсан малын тоо	2021	0	20	Судалгааны шатанд явагдаж байна.	10
3.3.2.2	Сумын хэмжээнд үхэр сүргийн тоо, ашиг шимийг нэмэгдүүлэх		Тоо толгой, ашиг шим нэмэгдсэн байна.	2021		Судалгаа хийгдэнэ	Мах сүүний чиглэлийн хээлтүүлэгчийг худалдан авах 1 судалгаа хийгдсэн. Шаардагдах санхүүжилтийг 2022 оны малын хөлийн албан татвараас санхүүжилтыг тусгуулах саналыг ИТХ-д танилцуулах байсан боловч малын хөлийн албан татварын бүрдэлт муугаас төсөвт суугдаагүй. 2023 оны төсөвт суулгах төлөвлөгөөтэй байна.	**100**
3.3.2.3	Стандартын шаардлага хангасан цөм сүргийн ангийн хээлтэгч, хээлтүүлэгчийг ээмэгжүүлэн бүртгэж, мэдээллийн нэгдсэн санд хамруулах	30.0	Ээмэгжүүлж бүртгэсэн малын тоо	2021	10.0	29.6	Хэрэгжээгүй.	**0**
Зорилт 3.3.3	Бэлчээрийн даац хэтрэлтийг үе шаттайгаар бууруулж, нөхөн сэргээх талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.		Бэлчээр ашиглалтын хувиар	2021			Цаг агаарын нөхцөл байдал, отор нүүдэл ихэссэнтэй холбогдуулан малын бэлчээрийн даац 3 дахин хэтрэлттэй байна. Бэлчээрийн даац хэтрэлтийг үе шаттайгаар бууруулах, нөхөн сэргээх ажил судалгааны шатанд явагдаж байна.	30
3.3.3.1	Малын тэжээлийн ургамлыг 20-	5	Тариалсан талбайн	2021	0	5	энэ онд 1 га талбайд овьёос болон тэжээлийн олон наст ургамлын	**30**

	н га талбайд тариална.		өсөлт				тариалалт хийгдсэн байна.	
3.3.3.2	Айл өрхүүдийг өвөлжөө, хаваржааны дэргэд нөөц бэлчээртэй болгох зорилгоор хашиж хамгаалах, талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	4.0	Хашсан бэлчээрийн талбайн өсөлт	2021	0	2	5 өрх айл өвөлжөө, хаваржааны дэргэд 2 га талбайг нөөц бэлчээр болгон хашсан.	**100**
3.3.3.3	Бэлчээрийн хортон мэрэгч амьтан, шавьжтай байгаль орчин, хүн, малд халгүй технологи ашиглан тэмцэх ажлыг зохион байгуулна.	8	Тэмцсэн талбайн хэмжээ	2021	6	5	2022 оны Засаг даргын А/20 захирамжаар ажлын хэсэг томилж төрийн албан хаагч, малчин, 6 иргэнтэй гэрээ байгуулан 5000 га талбайд микробиологийн аргаар хортон мэрэгчтэй тэмцсэн.	100
3.3.3.4	Малын бэлчээрийн талбайг гүн өрмийн худаг болон энгийн уурхайн худгаар усжуулна	15	Тухайн жилд шинээр гаргах худгийн тоо	2021	1	1	ЗЗБУХТөслөөс Төгрөг багийн Дуган ус, Хашаатын ус, найз багийн Бэлгэхийн худаг, Булгийн худаг, мааньт багийн Босгын худаг, Тэсгэтийн худаг, онги багийн Хажуугийн ус гэсэн 8 ширхэг энгийн уурхайн худгийг засварласан.	**100**
3.3.3.5	Энгийн уурхайн худгыг засварлах	5.6	Засварласан худгын тоо	2021	8	7	Энгийн уурхайн худгийг жилийн эцсээс өмнө засварлахаар 8 сая төгрөгийг төсөвлөөд байна.	**30**
Зорилт 3.3.4	Мал, амьтны халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх тарилгыг графикт хугацаанд нь бүрэн хамруулна	Улсын төсөв ОНтөсөв	Хамрагдсан малын тоо	2021	17200	18000	Мал, амьтны халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх Шөвөг яр, Шүлхий, Дотрын халдварт хордлого, Сахуу мал угаалгын арга хэмжээг зохион байгуулан ажилласан. Төлөвлөгөөт дотрын халдварт хордлогоос урьдчилан сэргийлэх вакцинд Мааньт Онги багийн 15000 мал, галзуу өвчний дархлаажуулалтанд 1100 үхэр,	100

							дуутын дархлаажуулалтанд 598 үхэр, шүлхийн дархлаажуулалтад 5211 үхэр, сахуугийн дархлаажуулалтад 499 унага, шөвөг ярын дархлаажуулалтад 9000 ишиг, бруцеллёз өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтад 31000 хурга ишиг, 420 тугал тус тус графикт хугацаанд бүрэн хамрагдлаа. Нийт 62822 толгой мал хамрагдсан.	
3.3.4.2	Мал угаалгын ажлыг суурин ваннд жил бүр зохион байгуулна	Малчид	Хамрагдсан малын тоо	2021	78000	80000	Мал угаалгын ажил 7,8 саруудад 4 суурин ваннд 45168 хонь, ямаа хамрагдаад байна.	50
3.3.4.3	Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй хувийн мал эмнэлэгийн үйл ажиллагааг дэмжиж хамтран ажиллана.	Улсын төсөв , ААН байгууллага	Гэрээний хэрэгжилтийн хувь	2021	90	90	Онги таван-Эрдэнэ ХХК төлөвлөгөөт 7 төрлийн вакцинжуулалтыг график хугацаанд 100% хийж гүйцэтгэсэн. Төлөвлөгөөт бус шаардлагаар 30211 малд дархлаажуулалт хийж гэрээний хэрэгжилтээ 100% хэрэгжүүлсэн.	**100**
3.4 Аялал жуулчлал								
Зорилго:Байгальд ээлтэй тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлж жуулчдын тоог нэмэгдүүлэх								
Зорилт 3.4.1	Жуулчдад үзүүлэх уламжлалт зан заншил, нутгийн онцлогтой эвент арга хэмжээ зохион байгуулна	1.5	Эвент арга хэмжээг 2 болгох	2020	0	1	Хугацаа болоогүй.	
3.4.1.1	Олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд жил бүр нэгдсэн зохион байгуулалттай оролцож,	0.5	ITM аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд	2020	0	100	ITM аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд Онгийн нууц, Онги энергийн төв, Сайхан-Говь жуулчны баазууд	**100**

	орон нутгаа сурталчилна		жуулчны баазуудыг 100 хувь хамруулах				оролцож үйл ажиллагаагаа таниулан сурталчилж ITM арга хэмжээнд оролцсон.	
3.4.1.2	Нүүдэлчдийн ахуй онцлогийг харуулсан аялал жуулчлалын “Нүүдэлчин-Малчин” аялалын маршрутыг боловсруулан хэрэгжүүлж, хамрагдах малчин өрхийн тоог нэмэгдүүлнэ	1.0	Маршрутын дагуу хамрагдах малчин өрхийн тоо нэмэгдсэн байх	2020	0	12	Хугацаа болоогүй.	
3.4.1.3	Аймгийн тусгай хамгаалалттай Онгийн хийд орчмын байгалийн унаган төрхийг хадгалах, хамгаалах, ашиглах төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	0.5	Төсөл арга хэмжээг зохин байгуулсан тоо	2020	0	1	Хугацаа болоогүй.	
3.4.1.5	Аялал жуулчлалын газруудын үйлчилгээний стандартын хэрэгжилтийн дундаж үнэлгээг 90 хувьд хүргэнэ		үйлчилгээний стандартын хувь	2020	0	60	Жуулчны баазуудын үйлчилгээ стандартын дагуу зохион байгуулагдаж санал гомдол гараагүй.	**100**
3.5 Эрчим хүч								
Зорилго: Найдвартай, орчин үеийн эрчим хүчний үйлчилгээгээр иргэдийг хангах.								
Зорилт 3.5.1	Сумын төвийн эрчим хүчний найдвартай ажиллагааг хангаж хяналт тавьж ажиллана	хөрөнгө шаардагд ахгүй	Хяналт тавьсан шалгалтын тоо	2021	4	4	Хяналт шалгалтыг: -4,6-р сард Өвөрхангайн эрчим 2 удаа -6-р сард ЭБЦТСК-ийн Өвөрхангай салбарын ашиглалтын инженерээр ахлуулсан баг болон,сумын Засаг даргын захирамжаар томилогдсон хяналтын зөвлөл хамтран эрчим хүчний хүчдэлийн уналтад хяналт тавин баруун лагерыг 15 кВт-ын	**100**

							шугамаас хуурай салгуур бүхий бетон тулгуураар 100м салбарлуулж 250кВа-ийн АТП дэд станцыг байгуулан өгснөөр сумын төвийн баруун лагерын тогны хэрэглээг сайжруулсан.	
3.5.1.1	Сумын төвийн 0,4кв-ын шугамыг ЭБЦТСүлжээ ТӨХК-д шилжүүлнэ		Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	2022	0	100	Хяналтын зөвлөл хуралдаж сумын засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсаны дагуу сумын төвийн дотоод хэрэглээний 0,4 болон 0,22-ын бетонон хөлтэй модон тулгуур бүхий эрчим хүчний 8000 гаруй метр шугамыг аймгийн орон нутгийн өмчин газраар уламжлуулан аймгийн ИТХ-аар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлж Монгол улсын өмчийн бодлого зохицуулалтын хороонд хүргүүлэн ЭБЦТСТӨК-ний Өвөрхангай салбарын үндсэн хөрөнгөд шилжүүлэх хүсэлтийг хүргүүлэн шийдвэрлүүлж ажилласан.	100
3.5.1.2	Цахилгаан ашиглалтын хяналтын сумын зөвлөлийг байгуулж ажиллана.	хөрөнгө шаардагд ахгүй	Байгуулагдсан зөвлөлийн тоо	2022	0	1	Сумын Засаг даргын захирамжаар зөвлөлийг 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулж жил бүр хяналт тавин ажиллаж байгаа бөгөөд тайлант оны 8 сарын байдлаар хамтарсан хяналт 1,бие даасан хяналтыг 1 удаа тус тус тавин ажилласан байна.	100
Засаглалын бодлого								
4.1 Цахим Монгол- төрийн шуурхай үйлчилгээ								

Зорилго: Төрийн үйлчилгээг ил тод,шуурхай,хүртээмжтэй,цаасгүй,хүнд сурталгүй хүргэж цахим засаглалыг хэрэгжүүлэх								
Зорилт 4.1.1	*Дижитал шилжилт хийх замаар төрийн байгууллага хоорондын болон иргэн, хувийн хэвшлийн цахим мэдээллийн солилцоо, эргэх холбооны чадавхийг нэмэгдүүлнэ.*	*УТ*	*Цахим мэдээллийн солилцоо 80%-д хүрсэн байна*	2021	60	70	Төрийн цахим үйлчилгээний E-mongolia системийг нэвтрүүлж, төрийн байгууллага хоорондын болон иргэн, хувийн хэвшлийн цахим мэдээллийн солилцоог хангах зорилгоор 12 төрлийн үйл ажиллагааг цахимжуулсан хэрэгжилт 70%-д хүрсэн.	**100**
4.1.1.1	E-Mongolia.mn цахим үйлчилгээг иргэдэд сурталчилж, хамрагдах иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ	УТ	E-Mongolia.mn цахим үйлчилгээ авч байгаа иргэдийн хувь 65%-д хүрсэн байна	2021	20	40	E-Mongolia.mn цахим үйлчилгээний Хур системээр 2022 онд нийт 36 иргэн 5-н төрлийн үйлчилгээг төлбөртэй 26, төлбөргүй 7 авсан. Энэ системийг ЗДТГ-ын архив бичиг хэргийн эрхлэгч хариуцан ажиллаж байна.	**30**
4.1.1.2	Төрийн байгууллагын дотоод удирдлагын нэгдсэн www.erp.e-mongolia.mn системийг төрийн байгууллагууд бүрэн ашиглаж хэвшүүлнэ.	ОНТ	www.erp.e-mongolia.mn системийг 100% ашигласан байх	2021	100	100	5 байгууллагын 20 албан хаагч ERP системийг бүрэн ашиглаж байна. Байгууллагын удирдлагууд албан хаагч нартаа системээр үүрэг даалгавар өгч, үүрэг даалгаврын үйл ажиллагааг цахимаар хянан ажиллаж байна.	**100**
4.1.1.3	Архивын баримтын 95-аас доошгүй хувийг цахим хэлбэрт шилжүүлж, иргэдэд архивын үйлчилгээг цахимаар үзүүлэх нөхцлийг бүрдүүлнэ	УТ	Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн баримтын хувь	2021	91	92	2013-2020 онуудын 4 багийн байнга хадгалагдах мал тооллогын А данс захирамжлалын баримт бичгүүдийг цахимд шилжүүлсэн. Нийт 13,279 хуудас хадгаламжийн нэгжийг цахим санд оруулж 92% хэрэгжүүлсэн.	**100**

4.1.1.4	Архивт нягтруулсан шүүгээ 1-г авч бусад техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, архивын баримт бичгийн хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулна	УТ	тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	2021	70	100	Шаардлагатай тоног төхөөрөмж, хэрэгслээр 100% хангагдан ажиллаж байна.	100
4.2 Мэргэшсэн, хариуцлагатай төрийн алба								
Зорилго: Хуулийг чандлан баримтлаж, авилга, ашиг сонирхолоос ангид, ил тод нээлттэй түргэн шуурхай ажиллах								
Зорилт 4.2.1	Төрийн албаны стандартыг мөрдөж, төрийн байгууллага, төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулна.		томилгооны зөрчлийн бууралтын хувь	2021	1	1	Ажлын байрны ерөнхий болон тусгай шаардлагыг хангасан , тухайн албан тушаалын сонгон шалгаруулалтанд тэнцсэн 2-н албан хаагчдыг сумын эрүүл мэндийн төвийн их эмчээр томилж сул орон тоог хуулийн дагуу нөхөн ажилласан.	100
4.2.1.1	Улс төрөөс хараат бус, чадахуйн зарчим, шатлан дэвших тогтолцоонд нийцсэн мэргэшсэн тогтвортой төрийн албыг бэхжүүлнэ		Шатлан дэвшсэн төрийн албан хаагчдын хувь	2021	3	4	2022 онд ТАХ-с дэвшин ажилласан төрийн албан хаагч байхгүй байна.	**100**
4.2.1.2	Иргэнийг төрийн албан тушаалд томилсны дараа богино болон дунд хугацааны сургалтад орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран бүрэн хамруулна		Богино болон дунд хугацааны сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	2021	8	8	Орон нутагт дотоодын сургалтуудыг төсвийн байгууллагууд зохион байгуулсан. Үүнд: 1. Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах сургалтыг 3-р сард нийт -4 албан хаагчдад	**100**

							2. Албан хэрэг хөтлөлтийн стандартын сургалтыг 5-р сард 28-н албан хаагчдад 3. Аймгийн ХШҮ-ний багаас зохион байгуулсан онлайн сургалтанд 26 албан хаагч хамрагдсан. 68 албан хаагчийг 84 удаагийн сургалтад хамруулсан	
4.2.1.3	Бүх шатанд шийдвэр боловсруулах, батлах, хэрэгжүүлэхдээ иргэд, иргэний нийгмийн байгууллага, хувийн хэвшилийн саналыг сонсох, тусгах, зөвлөлдөх, хяналт тавих нөхцлийг бүрдүүлж, оролцоог нэмэгдүүлнэ		Батлагдсан захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон эрх зүйн актыг Улсын нэгдсэн санд бүртгүүлсэн хувь	2021	100	100	2021 онд Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн “Малын тоо толгойн албан татварын хэмжээнд өөрчлөлт оруулах тухай” захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон эрх зүйн акт буюу 24 дүгээр тогтоолыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 04-ны өдөр Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн санд хүлээн авч 5040 дугаарт бүртгүүлсэн. Мөн тус хурлаас гарсан “Малын тоо толгойд 2022 онд ноогдуулах албан татварын хэмжээ тогтоох тухай” 25 дугаар тогтоолыг Захиргааны ерөнхий хуулийн дагуу хянан үзээд захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн бүртгэлийн 5625 дугаарт бүртгүүлсэн байна. өөрчлөгдөөгүй	**100**
4.2.1.4	Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд иргэд, олон		Шударга байдлын үнэлгээ	2021	70.5	72	Сайхан-овоо авлигагүй хөгжинө уриалгыг хэрэгжүүлсний үр дүн төрийн байгууллагуудын цахим хуудасны үнэлгээгээр 70,5%	100

	нийтийн оролцоог сайжруулж, шударга байдлын үнэлгээг нэмэгдүүлнэ						үнэлэгдсэн.	
4.2.1.5	Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх, хүний эрхийг хангахад чиглэсэн хууль зүйн тусламж, үйлчилгээ, сургалт, суртчилгааг жил бүр зохион байгуулна		Тухайн жилд эрх зүйн сургалт, сурталчилгаанд хамрагдсан иргэдийн хувь	2021	12	13	2022 онд Иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулж тус хөтөлбөрөөр 34 төрлийн хууль тогтоомжийг иргэд олон нийтэд цахим болон танхимаар сурталчилж ажилласан. Үүнээс : Танхимаар 21 хуулийг 1082 иргэнд сурталчилсан. Цахимаар 13 хуулийг сурталчилсан хандалтын тоо 4156 4 хуулийн 152 ш гарын авлага материалыг иргэдэд тараасан.	**100**
4.2.1.6	Хүний эрхийг хамгаалах төр, иргэний байгууллагын хамтын ажиллагааг бэхжүүлж, төлбөрийн чадваргүй иргэдэд үнэ төлбөргүй хууль зүйн туслалцаа, үйлчилгээ үзүүлнэ		Тухайн жилд үнэ төлбөргүй өмгөөллийн үйлчилгээ авсан иргэний тоо	2021	5	6	Дундговь аймагт төлбөргүй өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлдэг хуульч Чимэддуламтай 7 иргэнийг холбон өгч өмгөөллийн үйлчилгээг үзүүлсэн.	100
4.2.1.7	Жендерийн мэдрэмжтэй төсөвлөлт сургалтыг зохион байгуулна		Сургалтанд хамрагдсан удирдлага, албан хаагчдын тоо	2021	5	6	6-р сард merit төслийн хүрээнд зохион байгуулсан сургалтанд ЗДТГ-ын дарга хамрагдсан.	100
4.2.1.8	Орон нутагт шаардлагатай боловсон хүчний нөөц бүрдүүлэн томилгооны		томилгооны зөрчлийн	2021	100	100	Томилгооны зөрчил 2022 оны 8-р сарын байдлаар байхгүй	100

	зөрчилгүй ажиллана		бууралтын хувь					
4.3 Хүний эрхийг дээдэлсэн амар тайван, аюулгүй нийгэм								
Зорилго: Сумын иргэд аюулгүй орчинд сэтгэл хангалуун ажиллаж амьдрах орчныг бүрдүүлэх								
Зорилт 4.3.1	Орон нутгийн иргэдийн амар тайван, аюулгүй байдлыг хангана	УТ ОНТ 4.5	Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	2021	2	1	2022 онд 2 гэмт хэрэг гарсан. 2022 оноос гэмт хэргийн шийдвэрлэлт 100%.	50
			Гэмт хэргийн шийдвэрлэлтийн хувь	2021	80	90		
4.3.1.1	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх сургалт сурталчилгааг үе шаттай зохион байгуулна.	УТ	Зохион байгуулсан сургалтын тоо	2021	5	6	Хорт зуршил, Архины хэрэглээ, Цахим гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай, Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, Гэр бүлийн хүчирхийлэл, дарамт шахалт, Хохирогчийн аюулгүй байдлыг хангах журам, Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар 6 удаа сургалт зохион байгуулсан. 262 хүн хамрагдсан.	100
4.3.1.2	Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажиллагаанд иргэдийн сонор сэрэмж, хариуцлагыг нэмэгдүүлнэ.	УТ, ОНТ	Мал хулгайлах гэмт хэргийн бууралт	2021	0	0	2022 онд малын хулгай бүртгэгдээгүй.	100
4.3.1.3	Гэмт хэргийн улмаас иргэдэд учирсан хохирлыг барагдуулах	иргэд	Хохирол нөхөн төлүүлэлтийн хувь	2021	100	100	2 гэмт хэргийн хохирлыг 100% барагдуулсан.	**100**

	хувийг нэмэгдүүлнэ							
4.3.1.4	Сумын төвийг камержуулна.	СОНХС	камерийн тоо	2020	3	5	Хуучин 3 камер ажиллаж байгаа. 2022 онд шинээр ЕБС-н 14 ширхэг- 6149200 төгрөг , хүүхдийн цэцэрлэг 13 ширхэг- 4489100 төгрөг нийт 27 ш 10638300 төгрөг	**100**
4.3.1.5	Цагдаагийн албан хэрэгцээнд шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангана	УТ, ОНТ	хангагдсан төхөөрөмжийн хангалтын хувь	2020	70	100	Цагдаагийн хэсэгт иж бүрэн суудлын жижиг автомашиныг аймгийн цагдаагийн газраас шилжүүлэн авч техник хэрэгслээр бүрэн хангасан.	**100**
Зорилт 4.3.2	Гамшигтай тэмцэх бэлтгэл бэлэн байдлыг хангана.	УТ, ОНТ	Гамшгийн эрсдэлийн бэлэн байдлын хувь	2021	68	70	Гамшигтай тэмцэх бэлтгэл бэлэн байдлыг хангуулах арга хэмжээг шат дараатай хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Ковид, бог малын мялзан өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх, шороон шуурга зэрэг гамшигт үзэгдлийн үед хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлснээр гамшигтай тэмцэх бэлтгэл бэлэн байдал 100% хангагдаж ажилласан.	**100**
4.3.2.1	Аюулт үзэгдэл, ослоос урьдчилан сэргийлэх мэдээллийг малчид, иргэдэд шуурхай дамжуулах техникийн бэлэн байдлыг хангана	ОНТ	Утасны эрх сэргээсэн малчидын тоо	2021	2	2	Толгойн сэргийлэгч / цаг уур/ -ын станцын суурин утасны эрхийг 1 жилээр сунгаж өгсөн: Мөн толгойн сэргийлэгч 2-р багийн 1 малчин өрхийн утасны эрхийг 1 жилээр аймгийн онцгой байдлын газраас сунгалт хийлгэсэн.	100
		ОНТ	Сэрэмжлүүлэг мэдээ, зөвлөмж дамжуулсан тоо	2021	8	10	Нутаг дэвсгэрт тохиолдсон байгалийн гамшигт үзэгдэл шороон шуургын сэрэмжүүлэх мэдээ мэдээллийг нийт 12 удаа иргэдэд мэдээллэж ажилласан. / СайханОвоо сумын нийт зарын группууд, ЗДТГ-н фээж хаягаар / хандалтын тоо	**100**

							2259. 57 удаа бусдад дамжуулж шейр хийсэн.	
4.3.2.2	Гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын сургалтанд орон нутгийн иргэдийг хамруулна	ОНТ	Сургалтад хамрагдсан хүн амын эзлэх хувь	2021	3	4	Гамшгийн эрсдэлийг бууруулах сургалтыг 05-р сард зохион байгуулсан. Сургалтанд томилгоот нэгжийн 66-н албан хаагчдаас 53 албан хаагч хамрагдсан.	100
4.3.2.3	Гамшигтай тэмцэх чадавхыг нэмэгдүүлж суманд дадлага сургууль үзлэг зохион байгуулна	ОНТ	Дадлага, сургууль зохион байгуулагдсан тоо	2020	0	1	Аймгийн онцгой байдлын газраас гамшгаас хамгаалах тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах, хэрэгжилтийг хангуулах орон нутгийн мэргэжлийн анги, ажилтан, ард иргэдийн аюулгүй амьдрах ухааны мэдлэг ойлголтыг дээшлүүлэх, Онцгой байдлын албаны үйл ажиллагааг сурталчлах зорилгоор 2022 оны 05-р сард сумын ерөнхий зориулалтын мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг чадавхжуулах танимын болон хээрийн дадлага сургалтыг мөн ЕБСургуулийн сурагчид, СӨБ-н байгууллагын сурагчид, багш, ажилчдад аюулгүй амьдрах ухааны мэдлэг олгох сургалтуудыг тус тус зохион байгууллаа. Сургалтанд томилгоот нэгжийн 66-н албан хаагчдаас 53 албан хаагч хамрагдаж гамшгийн эрсдэлийг бууруулах олон талын мэдлэг мэдээллээр мэдлэгээ дээшлүүлсэн	100
4.5 Батлан хамгаалах								
Зорилго: Орон нутгийн батлан хамгаалах чадавхыг бэхжүүлж, нийгмийн аюулгүй байдлыг хангана.								

Зорилт 4.5.1	Орон нутгийн хамгаалалт, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний онцгой нөхцөлд үүрэг гүйцэтгэх чадамжийг нэмэгдүүлнэ	ОНТ	Цэргийн дайчилгааны даалгавар, төлөвлөлтийн онол, дадлагын бэлтгэлийн хувь	2021	82	84	2022 оны цэргийн шинэчилсэн тоо бүртгэлээр 1-р зэргийн бэлтгэл үүрэгтэн 255, 2-р зэргийн бэлтгэл үүрэгтэн 302, бэлтгэл ахлагч 4, бэлтгэл офицер 5, нийт 566 иргэн хамрагдсанаас 1-р зэргийн 24 иргэнийг тодотгон томилгоожуулсан. Мөн 2-р зэргийн бэлтгэл үүрэгтэн 32 иргэнийг ОНХТ-нд тодотгон томилгоожуулсан.	100
4.5.1.1	Ахлах ангийн сурагчдад "Эх оронч" үндэсний хөтөлбөрийг сурталчилан таниулна	ОНТ	Сургалтын хувь	2021	50	70	10-р сард зохион байгуулхаар төлөвлөгдсөн.	50
4.5.1.2	Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот бүрэлдэхүүний сургалтын тогтолцоог бэхжүүлэх, дайчилгааны төлөвлөлтийг шинэчилэн нөөцийг бүрдүүлнэ	ОНТ	Дайчилгааны бэлэн байдлын нөөцийн хувь	2021	100	100	2022 онд ОНХТөлөвлөгөөнд тодотгол 100% хийсэн. Бэлэн байдлын нөөцийн хувь 100%	100
4.5.1.3	Дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний сургалтад иргэдийг хамруулна.	УТ	сургалтанд хамруулсан иргэдийн тоо	2021	1	1	Аймгийн цэргийн штабаас төлөвлөгөөт сургалт хийгдээгүй.	-
4.5.1.4	Цэргийн албыг биеэр дүйцүүлэн хааж байгаа иргэдийг тухайн жилийн орон нутгийн бүтээн байгуулалтын ажилд оролцуулна	УТ	Бүтээн байгуулалтын ажил оролцсон иргэдийн тоо	2021	5	6	2022 оны 1-р улиралд 1 иргэн дүйцүүлэх албаар бүрэн хааж тооцоон дуусгасан. 2022 онд шинээр дүйцүүлэх албаар биеэр цэргийн алба хаах хүсэлт өгсөн иргэн байхгүй болно.	**100**
Ногоон хөгжлийн бодлого								
5.1 Ногоон хөгжил								

Зорилго: Иргэдийн оролцоог хангаж ногоон амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх									
Зорилт 5.1.1	Эко сум төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	0.18	Хэрэгжилтийн хувиар	2021	50	70	Эко сумын төв төлөвлөгөөнд 7 зорилтын 25 арга хэмжээ төлөвлөсөн үүнээс 2022 онд 22 ажил биелэгдсэн. Нийт хөтөлбөрийн хэрэгжилт 88% -тай.	**100**
5.1.1.1	Экологийн боловролын талаар сургалтыг зохион байгуулна	0.1	Сургалтын тоо	2021	4	5	Цахим орчинд 1 удаагийн сургалт 2 даагийн зөвлөмж сэрэмжлүүлэгийг хүргэж 568 удаагийн хандалт авсан. 4 багийн ИНХ-д 80 ширхэг боршур тарааж, 80 хүнд сургалт мэдээлэл хийсэн. Олон нийтийн оролцоотой сумын хог хаягдлын менежментийг сайжруулах нь" "Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах тухай" 2 өдрийн сургалтыг "Монголын тандан судлаачдын холбоо" ТББ-ын Б.Эрдэнэ багшийг урьж ЕБСургуулийн 264 сурагч болон иргэд олон нийтийн дунд зохион байгуулсан. Хог хаягдлын тухай хууль, Амьтаны тухай хуулийн талаар 47 иргэнд мэдээлэл хийсэн. Усны тухай сургалтыг сургууль цэцэрлэгийн 217 хүүхдэд хийсэн. Нийт иргэд хүүхэд залуучуудад 3 удаагийн сургалтыг давхардсан тоогоор 528 иргэн хийсэн.	**100**
5.1.1.2	Эко сумын төв төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлнэ		Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	2021	30	60	Эко сумын төв төлөвлөгөөнд 7 зорилтын 25 арга хэмжээ төлөвлөсөн үүнээс 2022 онд 18 ажил биелэгдсэн. Хэрэгжилт 72% байна.	**100**

5.1.1.4	Сумын нутаг дэвсгэрт ойн зурвас байгуулна		Ойн зурвас байгуулсан талбайн хэмжээ	2020	0	1	2022 онд 13200 ширхэг мод бут тариалж ногоон байгууламжийн хэмжээг 7.6 га-аар нэмэгдүүлж цэцэрлэгт хүрээлэн ойн зурвас байгуулсан. нийт 360 иргэн хүүхэд залуучууд мод тарих ажилд хамрагдсан.	**100**
Зорилт 5.1.2	Усны бохирдол, хомсдлоос сэргийлж, шаардлага хангасан ундны эх үүсвэрээр хангагдана	31.9	Шаардлага хангасан ундны эх үүсвэрээр хангагдсан хүн амын тоо	2021	126		Унд ахуйн стандартын шаардлага хангадаг “Онги 2” худгаас сумын төвийн 183 өрхийн 549 иргэн хангагдаж байна.	**100**
5.2.2.3	Булгийн эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах ажлыг зохион байгуулна		Хашсан булгийн тоо	2020	0	1	3-р багийн нутаг Жарантайн булгийн эхийг хашиж хамгаалахаар Дундговь аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газарын БОНСАХ 5,000,000 (таван сая) төгрөгний зардлаар Иргэн М.Олзбат булгийн эхийг хашиж хамгаалах ажлыг гэрээгээр гүйцэтгэж актаар хүлээлгэн өгч орон нутгийн өмчид шилжүүлсэн.	100
Зорилт 5.1.3	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх ховор ан амьтныг хамгаалах	2.5	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тоо	2021	1	2	Хугацаа болоогүй.	

5.1.3.1	Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх шийдвэр гаргуулна.		Ан амьтныг хамгаалсан арга хэмжээний тоо	2021	6		Нийт 2 удаа хамгаалах арга хэмжээг авч 100% хэрэгжүүлсэн.	30
			шийдвэрийн тоо	2020	0	1	Хугацаа болоогүй.	
5.1.3.2	Ахар ууланд буй ховордсон ан амьтныг хамгаалах байгаль орчин, ан амьтдыг хамгаалах иргэдийн нөхөрлөлийг дэмжинэ	БОХ	Дэмжсэн ажлын тоо	2021	1	1	2022 онд Зэрлэг амьтдын амьдрах орчин нөхцлийг сайжруулж, идэш тэжээлийн хомсдолоос үүссэн зүй бус хоргодлоос сэргийлж, биотехникийн арга хэмжээг 1 удаа зохион байгуулж 225,000 хоёр зуун хорин таван мянга төгрөг зарцуулсан .	**100**
Орон нутгийн хөгжлийн бодлого								
6.1 Бүс, орон нутаг, хөдөөгийн хөгжил								
Зорилго : Дэд бүтцийг хөгжүүлэх хүрээнд хэсэгчилсэн болон хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулан, инженерийн хангамжтай орон сууц болон хувийн сууцыг нэмэгдүүлж, иргэдийн амьдрах нөхцлийг дээшлүүлнэ.								
Зорилт 6.1.1	Иргэдийн оролцоотой "Шинэ сум" төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	5.350.0	хэрэгжилтийн хувиар	2021	20	70	2022 онд улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх шинээр 2 арга хэмжээ 5,160,700,000 төсөвт өртгөөр батлагдсан Шинэ сургуулийн барилга, цэвэрлэх байгууламж барих,бохир цэвэрийн шугамд холбох гэсэн төлөвлөгөөний дагуу жилийн эцсийн байдлаар шинэ сургууль,цэвэрлэх байгууламжийн барилга бүрэн баригдаж хүлээлгэн	100

							өгсөн бохирын шугамд холбогдоогүй 75%-ийн ажлыг гүйцэтгээд байна.	
6.1.1.1	Сумын төвд усан хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээг бий болгож ашиглалтад оруулна	1 900,0	Шугам сүлжээний ажлын гүйцэтгэлийн хувь	2021	50	100	Сумын төвд усан хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээг бий болгох ажлын зураг төсвийг “Кингсий инженер энд констракшн”ХХК-аар гүйцэтгүүлж хийлгэсэн бөгөөд Цэвэрлэх байгууламжийн барилгын ажлыг Барилга хот байгуулалтын яамнаас 2021 оны 5 сард тендрийг цахимаар зарлаж 2021 оны 06 сарын 16-нд тендрийг нээж 7 сараас ажил эхлэн 2022 оны 12 сарын 12-ний өдөр улсын комисс ажиллан дүгнэлтээр хүлээн авсан байна. 2021онд 1,3 тэр бум төгрөгөөр тендер зарлагдаж гэрээ байгуулсан цэвэр бохир усны шугам ариутгах татуургын шугам сүлжээний ажил 2021 онд ажлаа эхлэн цэвэр усны холболт, цамхагийн ажлуудыг хийж нийт 100%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. 2022 онд бохирын шугам татах холбох ёстой боловч хил хаагдсаны улмаас материал олдохгүй байна гэсэн тайлбараар одоог хүртэл тус ажлыг гүйцэтгэгч Эхлэл шинэчлэл прожект ХХК ажлын талбайд ирээгүй байна.	70
6.1.1.2	Сумын төвд 3 км-н хатуу хучилттай авто замын зургийг боловсруулна	75,900	мэргэжлийн төсөвчнөөр хийлгэсэн зураг	2022	0	1	Тус оны ОНХС-ын хөрөнгөөр 75,900,000 төгрөг батлагдаж, ажлын даалгаварын дагуу тендрийг хуулийн дагуу зарлан 08 сарын 09-ны өдөр тендрийг нээж үнэлэн Засмал зам ХХК-д гэрээ байгуулах эрх олгох тухай мэдэгдэлийг	100

							хүргүүлэн гэрээ байгуулан ажиллаж зургийг боловсруулж магадлалын дүгнэлтээр оруулан дуусгаж хүлээлгэн өгөөд байна.	
6.1.1.3	Шинээр баригдах ЕБС-н 320 хүүхдийн хичээлийн барилгыг зураг төсвийн дагуу бариулж ашиглалтанд оруулна.	1.500.0	Барилгын гүйцэтгэлийн хувь	2021	50	100	2021 онд 45% гүйцэтгэлтэй үлдсэн ажил 2022 оны 04 сард барилгын ажил үргэлжлэн эхэлсэн бөгөөд 12 сарын байдлаар 100%-ийн гүйцэтгэлтэйгээр улсын комисст хүлээлгэн өгөөд байна.	100
6.1.1.4	Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулан, батлуулна.	55,000	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	2022	30	100	Энэхүү ажил нь 2021 оны 10 сард тендер зарлагдаж Арт констакшн ХХК-тай гэрээ байгуулан ажлыг эхлүүлсэн болович ковидын нөхцөл байдлын улмаас удаашран тус онд шилжих хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж байгаа бөгөөд 08 сарын байдлаар судалгааны ажил дууссан,суурь дэвсгэр зургууд боловсруулагдаад СИТХ-аар хэлэлцүүлж батлуулан магадлалд өгөхөд бэлэн болоод байна.	80
6.1.1.6	Төгрөг багийн нутагт үүрэн телефоны антен тоног төхөөрөмж суурилуулна.	90.0	Харилцаа холбооны сүлжээ сайжирсан өрхийн тоо	2020	0	300	Энэхүү арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр сумын Засаг даргын албан тоотоор үүрэн холбооны оператор компани бүрт хандсан мөн үүргийн санд хандаад байгаа юм. 2022 онд УИХ-ын гишүүн Мөнхцэцэгийн санаачилсан Хөдөөгийн хөгжил төслийн хүрээнд улсын төсвийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөгдөж байсан болович хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу хасагдаад 2023 онд төсөвт суулган хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.	30

6.1.1.7	Соёлын төвийн барилгад их засварыг хийнэ.	8.0	Засварын гүйцэтгэлийн хувиар	2020	0	4	Аймгийн ОНХС-ын хөрөнгөөр 2022 онд тус төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлэн тендер зарлагдаж Хос соёмбот өргөө ХХК-тай гэрээ байгуулан 2022 оны 07 сарын 15-наас ажил эхлэн 12 сарын 01-ний өдөр хүлээн авах комисс ажиллан хүлээн авсан.	100
6.1.1.8	Сумын төвийн хүүхэд залуучуудын талбайд чийрэгжүүлэлтийн төхөөрөмж суурилуулна.	80	төхөөрөмж ашигладаг иргэдийн тоо	2020	0	1200	Сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр 2023 онд хийгдэх арга хэмжээний жагсаалтад тусгаж иргэдээс санал авч эрэмбэлэгдээд зураг төсвийг боловсруулж СИТХ-аар хэлэлцүүлэхээр төлөвлөгдөж байгаа арга хэмжээ юм.	30
6.1.1.10	Иргэдийг зээлийн хөнгөлттэй нөхцөлтэй орон сууцанд амьдрах боломжийг бий болгож 17 айлын орон сууц барина	450,0	Барилгын гүйцэтгэлийн хувь	2021	50	50	17 айлын орон сууцны барилгын зураг төсвийг 2023 оны ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийлгэхээр төлөвлөж иргэдээс санал аван эрэмбэлэлгдэж СИТХ-аар батлуулахаар төлөвлөж байна.Барилга барих газрыг сумын төвийн хөгжлийн Ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгасан. Нийт 12 өрх захиалга ирүүлсэн. Ипотекийн 6%-ийн зээлд хамрагдах боломжтой барилга юм. Дээрхи ажлууд хийгдсэнээр гүйцэтгэлийн хувь 50 хувьд хүрсэн.	100

ЗДТГазар